

Előfizetési feltételek:
Vidékre postán vagy helyben házhoz
(Egész évre 16 frt. Fél évre 8 frt.
Negyed évre 4 frt.)
Egyes szám 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
6-hasábos petitor egyszeri hirdetésnél 12,
kétzeresnél 10, háromszorosnál 8 kr.
A nyilvántartás 50 kr.
Helyegdíj külön 30 kr.
Hirdetmények elfogadásának a ki-
adóhivataltól kívül egyedül **Hannemann-
stein és Vogler** hirdetőszolgálati
hivatalában Budapest: Horvát-utca
3. sz. I. em. Bécs: Wallischgasse 10. sz.
Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Belváros, Kelp-u. 15. sz. I. em.
A lap szellemi részét illető minden köz-
lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
Bementetlen levelek csak ismert e-
rektől fogadhatók el. — Kéziratok nem
adatok vissza.

Kiadóhivatal:

Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint (**Mér-
tész József** könyvnyomdai irodája)
hova a lap anyagi részét illető közle-
mények (előfizetési pénzek, hirdetések
kiadás körüli panaszok) intézendők.

Budapest, február 26.

Nagy föltűnést okozott ma már azon tény is, hogy a „Reform“ „compte rendu“ alakjában tesz jelentést a vacsora-párt viselt dolgairól, még nagyobbat pedig maga a közlemény, melyben annak fölemlítése után, hogy a vacsora-párt utolsó összejövetelénél: Ottlik, Tavaszsi, Bánó, Ghycezy, Bujanovics és Szirmay képviselő urak szónokoltak, a következőket találjuk:

„Bánó József elnök kimondja határozatké-
pen, hogy a vacsoráló-párt tagjai, mint hívei a
Deák Ferenc által alkotott kiegyezésnek, az
1867-ik XII. tv.-czikkhez föltétlenül ragaszkod-
nak; azt mindenki ellen és minden körülmények
közt védelmezni készek; senkivel, semmi olyan
párttal, mely ama törvényzikket el nem ismeri,
vagy a benne foglalt elveket magáéinak nem
vallja, s azokat föntartani és megvédelmezni nem
igéri, egyesülni, avagy szövetezni nem fog.

Bánó József elnök végzésekép kimondja,
hogy a vacsora-párt csak oly kormányt nyujt-
hatja támogatását, mely egy, az 1867-ki állapot
tisztánvalló többségből vétett, s programjában
nyíltan kimondja, hogy ez alap törvényes
elveit és érdekeit konzerválni kötelességének
ismeri.

Azon fölmerült kérdésre, vajjon a hozott ha-
tározatok értelmében a Ghycezy Kálmán vezetése
alatt álló közép-párt olyannak tekintendő-e, mely-
lyel a Deák-párt szövethet, vagy sem, az érte-
kezlet kimondotta, hogy a közép-pártot ve-
lünk egy alapon álló pártnak tekintik, s az egyez-
kedést vele lehetők tartja.

Roma locuta est! — ha szerénytelenek vol-
nánk, talán magunknak tulajdoníthatnók azon ér-
demet, hogy multkori fölszólításunk által idéztük
elő a „Reform“, illetőleg a Lónyay-párt nyilatko-
zatát. — Azt mondjuk Lónyay-párt; mert úgy
hiszük ennek a vacsora-párttal azonosságát senki
sem fogja kétségbe vonni.

Ha magát a nyilatkozat tényét megelégedés-
sel vettük is, lényegére vonatkozólag nem mond-
hatunk annyit.

Tudjuk már most, hogy a Lónyay-párt csak-
ugyan létezik, hogy annak elnöke van, még pedig
Bánó József személyében, tudjuk hogy az
1867-iki XII-ik törvényzikkhez föltétlenül ra-
gaszkodik, a koalíciót a baloldallal visszautasítja,
a középpárttal pedig lehetők tartja.

Mind ezek nem egyebek elméleti elme-
futtásoknál, jelen bajaink pedig égetően követelik
a gyakorlati megoldást.

Mind azok után a mit a kormánylapok irnak,
valamint magoknak a kabinet tagjainak a képv-
selőház folyosóin magán beszélgetésben tett
nyilatkozatait után, alig lehet kétség a fölött, hogy
a Szláv-kabinet azonnal a király megérkezése
után befogja adni lemondását, és hogy az, ő föl-
sége által el fog fogadtatni.

A krízis ezen stadiumában okvetlenül kell,
hogy tisztában legyen magával a Lónyay-párt a
fölött: képes-e s mily uton-módon létesíteni azt, a
mit Bujanovics a tanácskozó vacsoránál vagy a
vacsorázó tanácskozmánynál, a mint tetszik, a
Deákpárt kebelében létesítendő koalíciónak ne-
vezett, s tisztában kell lennie a fölött is, hogy
kik azon személyek, kiknek belépését a jövőendő
kabinetbe szükségesnek és kívánatosnak tartja, s
vajjon ezek hajlandók-e a vacsora-párt ohajainak
engedni, s ha igen, bele fognak-e nyugodni a
Deákpárt többi frakciói, melyekkel a koalíció éle-
loztatik.

Ha mind ezek fölött nincs tisztában a
Lónyay-párt, föllépése és manifestációja elkésett-
nek, szemlalomharcznak tekinthető csak, ha pe-
dig tisztában van, a mint lennie kellene, akkor
tegye meg a második lépést s töltsön e tekintet-
ben tiszta bort a pohárba.

Ce n'est que le premier pas qui conte —
mondja helyesen a francia közmondás, nem aka-

runk tehát türelmetlenkedni s bevárjuk a legkö-
zelebbi vacsorát, mely épen ő fölsége eddig ki-
tűzött megérkezésével összevág, s mely talán vá-
laszt és fölvilágosítást nyújtand a kérdésnek még
most is sötétben maradt oldaláról.

Ami a vacsora-pártnak irányunkban kifeje-
zett szives hajlamait illeti, azokat köszönettel
vesszük tudomásul anélkül, hogy e tekintetben
most már határozottan nyilatkozhatnánk.

Nem tehetjük azt, amint már több ízben ki-
fejeztük, mindaddig, míg programmot nem lá-
tunk, mely lehetővé tegye annak megítélését: vaj-
jon egy cél felé vezetnek s általában olyanok-e
utaink, melyek az egymásmellett haladást lehetővé
teszik.

Ami célunk nem titok. A pártok közt létező
surlódások megszüntetése, azoknak egymáshoz
közeledése, a szabadelvű képviselőknek csopor-
tosulása, képezik törekvéseink tárgyát, mert ily
módon véljük elérhetni első sorban egészséges
pénzügyi politika utján államháztartásunk ren-
dezését, így, korszerű reformok életbeléptetése ál-
tal államiságunk cosolidációját. De épen, mert
törekvéseink tárgya ez, lehetetlen már előre ki-
nem fejeztünk azon meggyőződésünket, hogy az
együttetésre nagyon kevésé biztató azon excom-
municatio major, melylyel a vacsora-párt azokat
sújtotta, kiknek tevékeny közreműködésére egy
a szabadelvű reformok életbeléptetésénél, vala-
mint államháztartásunk berendezésénél és helye-
sebb pénzügyi politikai irány megállapításánál
az országunk legbensőbb meggyőződésünk szer-
int szükségesé van.

— **Illetékes helyről** fölkértünk kijelenteni, hogy
a képviselőház hétfői szavazása alkalmával a belügy-
miniszternek Gull József segésvár-városi képviselő interpe-
lációjára adott válasza fölött a horvát-szlavonországi képv-
velők közül egyetlen egy sem volt jelen a házban.

— **A miniszterek lemondása.** Ezen érdekes thémá-
ról így ír a „P. N.“ mai esti lapja. A képviselőház mai
ülése alkalmával a kormány tagjai a képviselők által ter-
mészetesen ostromoltattak a kérdéssel, hogy mi igaz a
hirben, hogy már legközelebb benyújtják lemondásukat.
A miniszterek azt felelték, hogy ő fölsége legközelebbre
Budára váratik, s mielőtt lejön, az összes kormány be-
nyújtja lemondását.

— **A vacsora-párt** legutóbbi összejövetelénél jelen
voltak számát, melyet a „P. N.“ 72-re a „P. L.“ 24-re
tett, az „Ung. Corr.“ azon kijelentéssel rectificálja, hogy
itt is közepben van az igazság, a „P. N.“ adatait azonban
a valósághoz közeljárónak tartja a mennyiben e párt szá-
mos tagja nem volt jelen a legutóbbi vacsorán.

— **A magyar-szerb vasuti csatlakozás** tárgyában a
szerb kamara elé terjesztett azon szerződés, a melynek
megkötéséről annak idejében értesítettük volt az „Ung.
Act.“ után olvasóinkat.

Most azon helyzetben vagyunk, hogy a szerződés
egyes részleteit is megismertethetjük.

Magyarország egy vasutat épít Budapestről Zim-
onyba, Szerbia ellenben Belgrádtól a török határig,
melynek, illetőleg csatlakozási pontjának meghatározása,
miután a tárgyban az alkudozások a szerb és török kor-
mányok közt épen folyamatban vannak, — egyelőre füg-
gőben tartatik. A mint e kérdés a török kormánnyal el-
döntetett, mind a magyar, mind a szerb kormány köte-
lezi magát a fönnbbit említett vonalok építéséhez hozzá-
kezdeni.

A magyar és szerb vasutak egy Belgrád és Zimony
közt építendő vasuti hid által fognak összeköttetni. A
helynek meghatározása, hova a hidnak jönni kell, a kor-
mány által kiküldendő bizottságra bízatik; az építési és
főntartási kötvények fele részben a magyar, fele részben
a szerb kincstár által viseltetnek.

A vasuti hid neutralis terrenumot képezend. Határ-
állomás Belgrád leendő; azon kérdés azonban, hol legyen a
főállomás, a hid helyének meghatározására kiküldött bi-
zottság által fog eldönteni. Belgrádtól a szerb partra eső
vasut-szakasznak és a hidnak üzlete a szomszéd magyar
vasut által fog kezelteni. A vasutaknak lehetőleg egyenlő
szabályok szerint kell mindkét területen építettetniük, tehát
a korona szélességnek és üzletereszközöknek egyenlőknek
kell lenni. A transzító tarifái tételei közös megállapodá-
sok folytán ugyanazok maradnak. A tervezet többi tételei,
melyek t. i. a határ vámházáról, a határállomáson való

üzletfelügyeletről, a tisztviselők alkalmazásáról, postaszál-
lításról stb, intézkednek ugyanazok lévén, mint minden
nemzetközi vasut szerződésben, azokat itt külön felemlíteni
nem tartottuk szükségesnek.

— **A lefolyt évek történetéből levont országgyü-
lésen kívüli nézetek** a jövő iránti kötelességeinkre nézve:
ez dr. Virava József ur egy új röpiratának czime. E röpi-
ratban beismeri a szerző, hogy az ellenzék akkor követte
el az első tévedést, amikor az alkotmányos uton törvényre
emelt kiegyezés ellenében szenvedő álláspontot foglalt el.
De ez az ellenzék egyedüli hibája. Ezután a kormánypárt
erős pártfegyelme volt a baj oka, holott egy országban,
melyben minden belintézmény, a legkisebttől a legna-
gyobbig, ujjonnan volt fölépitendő, s mely ezen óriási
építkezésnek megfelelő értelmes munkások bőségével a
nélkül sem dicsékedhetett, a munkában célszerűen ha-
ladni csak is úgy lehetett volna, ha a szakerők a legna-
gyobb óvatossággal az egészről választatnak.

Ez volt a főoka azon visszás helyzetnek, amely
mind Andrassy, mind Lónyay idejében nehezült a képv-
selőházra, s annál inkább, mennél inkább fajult az sze-
mélyes érdekeké. Végül figyelmezteti az illetőket, hogy
a közvélemény az országot megmentő, az egész ország
és nem egy pártra kiterjedő helyes rendszer szerinti kor-
mányzatot csakis azon esetben képzel elérhetni, ha a
hivatott pártok közül szükség esetében koalíció utján
mindenekelőtt egy független, szakképes és becsületes
erélyű kormány alakul, még pedig a hazafias Deák-párt
által leve kimondott, a balközép által pedig a legutóbbi
választások alkalmával elfogadott abbeli programmal: a
hazai belintézmények józan és helyes rendezésének sege-
delmével az állami hiányzó követelmények visszaszerze-
sén is, — az idő folyama alatt és a békés utoni lehetőség
határai között fáradozni; mert csakis ily programmal
leendő meg az új kormányt a szükséges évekre kiter-
jedő országos bizalma.

Országgyűlés.

A főrendiház ülése február 26-án.

Az ülés egy órakor megnyitván, egy félóránál
tovább nem tartott.

Gr. **Czirák** János bemutatja a Nagybritániával
közönséges büntettesek kiadatása tárgyában kötött szer-
ződést s azt elfogadásra ajánlja.

Gr. **Károlyi** György bemutatja a delegatiók által
megszavazott póthitelekéről, az 1872-ik évből fönnmaradt
összegeknek az 1873-ra fölhasználhatóságáról, az erdélyi
katonai kórházak bérlet többletéről, és a gabona bevételi
vámok ideiglenes megszüntetéséről szóló törvényjavasla-
tokat.

Mindezeknek tárgyalása jövő hétfőn tartandó ülés
napirendjére tűzött.

A képviselőház ülése február 26-án.

Elnök jelenti Vécsey Tamás képviselőnek lemon-
dását, Mocsáry Lajos megválasztását, s Horánszky Nán-
dor véglegesen igazolását.

Több kérvény benyújtása után

Horn Ede: A kormány újabb pénzügyi botlásai al-
kalmából interpellációt intéz a pénzügyminiszterhez a
sorsolási kölcsön tárgyában, melyet károsnak tart az ál-
lamra nézve, miután a törlesztési összeg kisebb a valóban
szükségletnél. A feleslegről semmi szó sincs a budged-
ben; csupán Kerkapoly egy kis jegyzékében, mely szerint
az utolsó 10 évben nem az állam, hanem a tartaléktöke
fizetné a szükséges összeget s így 14 millió megtakarítás
lenne kilátásban. De ő úgy hiszi, hogy ez az illető jegy-
zékírónak tévedése, ki úgy látszik nem ismerte az egész
sorsolási tervezetet. De hisz, maga a miniszter sem ismeri
saját miveletét, mert a félretett összegeknek sehol
semmi jele. Ez a félretett összeg (13—14 millió) egy
banknak adatott át, mely már egy ízben ingadozott s
mely, ha bukik, az állam 13 millióval fog károsulni.
Ezért a következő interpellációt intézi:

1. Van-e a pénzügyér urnak tudomása arról, hogy
az 1870. 10 t. cz. I szakaszának értelmében évenként a
sorsolási kölcsön törlesztésére megszavazott és a zárszá-
madások tanúsága szerint ténylegesen kiadott 1.229.000
forint nem fordítatik egészben a sorsjegyek beváltására?

2. Ha van tudomása, s minthogy az így vissza-
tartott összegeknek az a rendeltetése, hogy a kama-
tok kamatainak segítségével a későbbi évek nagyobb
törlesztési kötelezettségeit fűdözzék, gondoskodott-e
a pénzügyér ur s miképen e tartalékok oly módoni elhe-
lyezéséről, hogy mind a közjegyek birtokosainak mind a
kincstárnak érdekei kellően biztosítva legyenek?

Szlávy J. miniszterelnök. Azonnal kíván vála-
szolni. Ezen összegek tőkésítettnek, hogy végül födözetül
szolgáljanak.

Horn Ede nincs e felelettel megelégedve; mert ezt
ő is mondotta. A kérdés az, hol van a pénz letéve.

Horn Ede

Szlávy József. A letett pénzen értékpapírok vásároltak s ez az állampénztárban van letéve.

Elnök fölteszi a kérdést, de a többséget nem veheti ki s ezért a szavazatokat megszámláltatja.

A ház 110 szóval 98 ellen tudomásul veszi a választ. Ugy hisszük nem helyes eljárás a nemü interpellációkra kellő információ nélkül rögtön válaszolni s magát a kinemelőgató választ esélyeinek kitenni. Jelen esetben, ha a miniszterelnök megmondja mily összegre rugmár a kérdéses alap, s a zárszámadás melyik rovatában van eljreve e tétel, melynek okvetlenül elő kell fordulnia a zárszámlában, bizonyára az egész ház tudomásul vette volna a választ.

Pauler Az 1871. 31-ik törv.-cikk módosítására törv.-javaslatot nyújt be.

Dániel Ernő a központi bizottság részéről nyújt be a méter-mértékről szóló javaslatot.

Trefort közölte. miniszter benyújtja a közgyűjteménynek megvizsgálásra kiküldött szakbizottság emlékiratát, s kéri azt kiosztatni.

Szeniczey olvassa a multkori szavazatok eredményét, melynek értelmében Horánszky Nándor a jogügyi bizottságba, Ghyecz Kálmán a közalapítványiba szótöbbséggel megválasztottak.

Ezután a napirend második és harmadik tárgya, a Svédországgal és Portugaliával kötött szerződések fogadtattak el Dániel Ernő előadó bemutatása és Lázár Ádám közbeszólása mellett.

Az Oroszországgal kötött postaszerződés szintén szó nélkül fogadtattott el.

Elnök a jövő ülést jövő szombatra tüzi ki, s ennek tárgyaül a fölolvastott 3 törvényjavaslat fölolvastását és a kérvények tárgyalását tüzi ki.

Ülés vége 11 óra 30 perczkor.

A 21-es bizottságból.

A 21-es bizottság ma este ülésezett, a tagok közül Tisza Lajos, Kerkapolyi és Zsikovics hiányoztak; a kormány részéről csak Szlávy volt jelen.

Az ülés tárgyat tudvalevőleg az albizottság azon kérdése képezte, miszerint befejezve azon feladatot, mely végett kiküldetett, hatalmazassék fel a fedezetet is vizsgálást és bírálat alá venni, s erről is véleményt adni.

Ezen kívánság oly természetes corolláriumát képezi a 9-es albizottság miközüdsének, hogy annak teljesítése nélkül, csak csonka munkát készíthetne, azt hitte tehát mindenki, hogy a kért fölhatalmazás a kiküldetésnél csak tévedésből maradt ki, s hogy az most szólnékül meg fog adatni.

Mais il ne faut jurer de rien! — találkozott valaki, a ki nem értette a kérdést, vagy nem akarta érteni; Zsedényi Ede úgy tekinté a dolgot; mintha budget készítéséről volna szó, s a fölhatalmazást az 1875-iki födözetre kívánatos megszoritani, s evégett egy félbeszakítást nem is számítva, háromszor szóltat föl.

Ha ez már magában elég csodálatos dolog, még nevezetesebb az, hogy nem kevesebb mint 6 szólok t. i. Simonyi Lajos, Irányi Dániel, Péchy Imre, Széll Kálmán, Möriz Pál és Tisza Kálmán, a két utóbbi két ízben tartotta szükségesnek oly fölszólalás megzafolását, mely másutt szó nélkül hangzott volna el.

Ha a 21-es bizottság reformjavaslatai között netán a képviselőház böbeszüdsége ellen is óvszert ajánlana, vigyázzon, hogy úgy ne járjon mint az egykori huszár káplár, aki a káromkodás ellen kiadott felsőbb parancsot csattanós teremtették kíséretében hirdeté ki bámuló szakaszának.

A kívánt fölhatalmazásba végre Zsedényi is bele nyugodván, egyhangulag megadatott.

A pénzügyi és vasuti együttes bizottságok által a keleti vasut ügyének vizsgálata alkalmával teendő kérdések, az albizottság előterjesztése szerint.

I. A kormányhoz intézendő kérdések sorozata.

1. A bánatpénz lefizetésénél miért kívánt a kormány elsőbbséget nyújtani az angol-magyar bank pénztári jegyeinek?

2. Mily alapon jutott a kormány azon meggyőződésre, hogy Warring-testvérek ismert jónévű és a legnagyobb garanciát biztosító üzleti cég?

3. Miért nem lett az engedélyokmány beczikkelyezve, mint azt az 1868. XLV. t. cz. 11. § rendel.

4. Ha csupán a nagyváradi-kolozsvári vonalra egy millió frt biztosítékot kívánt a kormány, mi módon lehetett az összes vonalakra is csak ennyit kívánni, s ennyivel megelégedni, holott az összes négyszer annyi.

Es ha már ily csekély biztosítékkal megelégedett a kormány, miért tette ezt teljesen illuzóriussá az által, hogy később maga adott előlegeket a társaságnak az állampénztárból, mely tény által a törvény ellenére nem az állam, de a társaság lón biztosítva és sokkal nagyobb mérvben?

5. Mi módon lehetett a bordereaux regulateur nyomán, nem az építési nehézségek mérve, hanem csupán a mérték száma szerint, és így igenis aránytalanul eszközölt kivételben megnyugodni?

Mily kiszámítás és arány szerint történhetett, hogy a nagyváradi-kolozsvári vonalra 18.300.000 névszerinti, 12.810.000 valódi érték lett előíranyozva?

Vagy ha megtörtént, miért nem vétett ez figyelembe, midőn Warringgel a végleges egység kötöttet s neki az abszolutorium megadatott? (Ezen kérdés az igazgató-tanácsnak is teendő.)

6. Miért nem nyitattott verseny a többi vonalakra is, ha ez a nagyváradi-kolozsvári vonalra megtörtént?

7. Figyelmeztetés a kormánynak, hogy ezentul törvény, engedélyokmány és alapszabályok között ne legyenek ellentétek, legyen az engedélyokmány és alapszabály

összhangzatos, világos átlátszó, s főbb vonalaiban minden vasutársaságra egyöntetű. Miért nem történt mindez ebben az esetben?

8. Megtörtént-e a főkötvény bekebelezése úgy, amint magát ezen főkönyvbe maga a társaság kötelezte? Továbbá le van-e téve a pénzügyminiszteriumnál? Ha nincs, hol vannak a főkötvények?

A másodosorozatu elsőbbségi kötvényeknél ki van szintén állítva a főkötvény? s le van-e a kormánynál téve?

9. Alakulólésre miért nem küldetett kormánybiztos, holott ezen ülés tartásáról hivatalosan értesítetett?

10. Miért lett a kormánybiztos oly későn, csak 1869. augusztus havában kinevezve?

11. Azon két igazgató-tanácsosnak, kiket a kormány nevezett, volt-e utasításuk? Miután az alakuló ülésen ott voltak, közölték az ott történeteket a kormánynak? Közölték-e különösen a párisi szerződéseket? miután e részben a főjelentés 4-ik lapja végén és 5-ik elején ellenmondás van.

12. A párisi szerződésekre nézve a pénzügyminiszter nem látta-e szükségét a rögtöni intézkedéseknek? s különösen miért nem bírálta meg pénzügyi tekintetből?

Atalában pedig miért nem tartatott föl e tekintetben a kormány által a közlekedési miniszterium eredeti álláspontja, t. i. rozalása a párisi szerződéseknél? s miért később részben a választ majd két évig? s az is olyan, mely a fő tárgyat nem is érinti?

13. Hogy lehetett különösen a párisi szerződés 11. és 15. §-ait, szó nélkül hagyni, hol az igazgató-tanácsból minden jog elvétetik?

(Ezen kérdés az igazgató-tanácsokhoz intézendő.)

14. Volt-e Nyiri miniszteri tanácsosnak utasítása, midőn a Warring-féle állítálagos sérelmek megvizsgálására a kormány által kiküldetett, miután ő jelentette kilégelőször ezen párisi szerződéseket a társaság belügyének, holott a közlekedési miniszteriumnak ettől egészen eltérő nézete volt?

15. Az üléseken és gyűléseken jelenlevő kormánybiztosok tettek-e azonnal jelentéseket a kormánynak? ha igen, terjesztettek elő e jelentéseket?

16. Mily kiszámítás alapján tervezte a kormány a mértékföldenkénti dotációt, úgy amint az a törvényben és engedélyokmányban nyert kifejezést?

17. Minthogy a törvényben kiszabott határidő a vasuti szakaszok megnyitására nézve egyetlen egy esetben sem tartatott meg; és az engedélyokmány és törvényben kiszabott kötelezettség több esetben megsértetett! lehet-e a pályaszakaszok elkésztet megnyitását politikai és financiai válság által, amint az a 30. §. megengedi, igazolni? történt-e ez az igazgató-tanács részéről?

(Ezen kérdés az igazgató-tanácsokhoz is intézendő.)

Es ha nem lehet és nem történt, miért nem lett az engedély a kormány által elenyészottnak nyilvánítva, mint azt az engedélyokmány 30. §. rendel? és miért nem lett a 33. §. rendelete alapján az engedélyesek ellen a törvényeknek megfelelő intézkedés téve?

18. Ha látta a kormány a keleti vasut bonyodalma, miért nem jelentette azt azonnal a törvényhozásnak? Mi indok vezérelte, hogy először 1.500.000 forint, később még több előleg megadását saját felelősségére elvállalja?

19. A gyulafehérvár-marosvásárhelyi vonal 1871. november 6-án adatott át a forgalomnak, s a kormány közegei által csak 1872. szeptemberben lett fölülvizsgálva; miért történt a fölülvizsgálat csak 11 (tizenegy) hónap mulva?

20. Warring eltávozása után a munkakimutatásokat s más kiadásokat a kormány maga fizette; miként lehetett a kormánynak az igazgató-tanács mellett ily terhet vállalni? és ha vállalt, miként hagyhatta meg az igazgató-tanácsot?

21. Mi jogalapon lehetett a másodosorozatu elsőbbségi kötvényeket az engedélyokmány 21-dik §. ellenére kibocsátani? (Ezen kérdés az igazgató-tanácsokhoz is intézendő.)

Mi indok vezérelte a kormányt, hogy ebbe beleegyezett?

22. A kormány a 15.200.000 forintnyi kölcsönön felül a még netán szükséges építésre előlegeket biztosít, de csupán a törvényben 3.799.837 forint 50 krajny garantizott kamatösszeg erejéig. Hogy értelmezi a kormány ezen kamatösszeget? ugy-e, hogy ezen összegből 1.592.772 forint most már nem a részvényeseket, hanem a másodosorozatu elsőbbségi kötvény birtokosait illeti?

23. Midőn a kölcsön kötöttet — az illető okmányokban 20 millió másodosorozatu kötvények eladásáról van szó, — ha bizonyos hatánapig ellenkező nyilatkozat nem történik? — Van-e ily lemondó nyilatkozat? (Ezen kérdés az igazgató-tanácsnak is teendő.)

Es ha nincs, miért nem kívánta a kormány ezen eladást föntartani?

24. A társulati értékek a kormány előterjesztésében, a pótlentésben csak 52.074.655 frtra vannak téve, holott a részvényeket 64-re s az elsőbbségi kötvényeket 74 százalékra számítva ez 52.523.450 forint s maga az igazgatótanács is így számítja, miért teszi a kormány az értéket kevesebbre?

25. Volt-e arra tekintet, midőn a kamatgarancia utalványoztatott a társulatnak, hogy a törlesztési hányad csak akkor adatik, ha az egész pálya megnyilt?

26. Az 54-dik §-on kívül lettek-e a kormány beleegyezésével az alapszabályok még más szakaszai is módosítva? — (Kérdés teendő az igazgató-tanácsnak is.)

27. A kiskapuszbeni vonalra nézve az engedélyokmány 5. §. becsuszott nyomtatási vagy leírési hiba szabályszerű kijavítására a kormány állítása szerint öt hónapnál több idő kellett s ezen időre a társaságnak az állam részéről kárpótlás a kormány 54.317 frt összeget állapít meg. Mi módon történhetett, hogy ezen hiba kijavítására annyi idő kellett? s ezen kárpótlás mi alapon lett megállapítva?

28. Érvényesítette-e a kormány viszont követeléseit a vasutársaság ellenében, miután sok építkezés, különösen a hidaknál, nem úgy történt, mint kellett volna? Ha igen, számokban kifejezve mily nagy az állam követelése?

(Holnap az igazgató-tanácsokhoz intézendő kérdéseket közöljük.)

Különlélek.

Budapest, február 26.

(Hivatalos.) A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a selmeczi bányász- és erdész akadémiához tanáregéddé Woditska Antalt, Blagics József II-od osztályu pénzügyi bizost I. osztályu pénzügyi bizostosa, De Adda Mór erdőhivatali irodaségéddé a besztérczebányai m. kir. jószágigazgatóság kerületébe erdészeti számvivővé, Wroblevsky Szaniszló adóhivatali ellenőrt adoszedővé, Uber Ignác és Nagy László adóhivatali tiszteket pedig ellenőrökke; a vallás- és közokt. m. kir. miniszter a szombolyai polgári iskolához Béndek József gymnáziumi tanár-jelöltet a mennyiség- és természetani tárgyak tanítójává egyelőre ideiglenes minőségben nevezte ki.

A király visszatérének programja következik: ő fölsége Moszkvából ma reggel 7 óra 50 perczkor érkezett meg Graniczára. Itt 12 perczig maradt ő fölsége, mely idő alatt az északi pályára ült át kíséretével. Oswicimhe 8 óra 47 perczkor Oruhuába, 10 óra 24 percz; Oderbergbe 11 óra 1 percz (éjjel), Zaichtba 12 óra 10 percz, Lundenburgba 3 óra 30 percz, Günsendorfba 4 óra 45 percz, Bécsbe holnap (pénteken) reggeli 5 óra 31 perczkor érkezik meg a vonat.

A német császárné a napokban sétája alkalmával akarata ellenére öngyilkosság szemtanuja volt. Midőn a magasrangú hölgy a berlini állat-kert aranyhalas tava közelébe ért, egy öngyilkos hullájára akadt, ki a tó-partján pisztollövéllel vetett életének. A császárnét követő tiszt azonnal az öngyilkoshoz sietett, s az öngyilkosságra használt pisztol egyik még töltve lévő csövét kilötte, s a rendőrségnek meghagyta a hulla ellárolását.

Deák Ferencz egészségi állapota, mint a „Reform“-ban örömmel olvassuk, annyira megjavult, hogy orvosa engedelméből három — négy nap mulva elhagyja a szobát. A nagy hazafi szivgörcsei már teljesen megszűntek, minek az lett következménye, hogy az öreg ur ereje napról-napra növekszik.

Liszt Ferencz, mint a „Föv. Lap.“ írja, még kétszer fog nyilvánosan játszani jótékony intézetek javára. Először a jövő szerdán, (márczius 4-én), a redout nagy termében, melynek közepén emelvényre fogják helyezni a zongorákat, mint évek előtt, midőn a gyermekkorház javára játszott Bülw-val együtt. Ezutal a Beethoven „Athén romjai“ fölött írt ábrándot (Mihalovics Ödönnel) Schubert „Magyar divertissement-ok“ című füzéréből két darabot s saját nagyhírti „Alvajáró“ átiratát fogja előadni. Közreműködik miss Annie Welright, ki Rubinstein, Franz Róbert és Liszt dalainál énekel.

Urbanovszky Jusztin, a bírói kar disze, a pesti kir. ítélő tábla fardhatatlan és kitünő tanács-elnöke tegnap d. u. hagymáz következtében meghalt. A családi gyászjelentés következőleg hangzik: urbanói és benyői Urbanovszky Mórítz és neje született Borsitzky Mária, és gyermekei, — ugyszinte urbanói és benyői Urbanovszky Ernő, országos képviselő fájdalmas szível jelentik szeretett testvérök illetőleg sógor s nagybátyjoknak: méltóságos Urbanói és Benyői Urbanovszky Justin urnak pesti kir. ítélő tábla tanácselnökének, folyó hó 25-én, d. u. 5 1/2 órakor, életének 57. évében, hagymázban történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 27-én délután 3 órakor főgnak a kerepesi köztemetőben örök nyugalomra tétetni.

A „Hunyadi László“ keletkezésére vonatkozólag olvassuk a „P. L.“-ban a többi közt a következő adatokat: „Egessy Béni, a színház akkori (1842.) igazgatójának Bartaynak megbízása folytán írta volt a szöveget, ki azt zenére óhajtott tenni. Egy nap Egessy magához vevén a kész kéziratot, hogy Bartayhoz vigye, mikor az utazán Erkelrel, az akkori karnagygyal találkozik s csak úgy futólag mondja neki, hogy épen az igazgatóhoz készült egy kész librettoval. „Mutasd csak“ mondá Erkel s móhon kezdett lapozgatni a kéziratban, melyet Egessy csak vonakodva adott kezébe. Midőn a negyedik fölvonásban a kétségbeesett Erzsébet következő szavaihoz ért: „Oh menydörögj, ordíts te fürgeteg! Dörgésed a földet hadd rázza meg és tudja meg szerte a nagy világ: ártatlanul ölik Hunyad fiát!“ — azonnal lánggra gyúlt kezelete s visszatartatlanul tört ki belőle a teremtő erő. Nem hagyott békét Egessynek, mig ez a kéziratot át nem adta neki, melylyel ő azonnal haza ment s hozzá fogott a 4 ik fölvonás megzenésítéséhez, mely részlet leginkább hatott rá s mely élénk drámai helyzeteivel valóban hálás tárgyul szolgál a zeneköltőnek.

A népesedési mozgalom a fővárosban a lefolyt héten következő volt: a lefolyt héten élve született 284 gyermek, elhalt 248 személy; a születések tehát 36 esetet mulják fölül a halálozásokat. — Az élve születők közt volt 208 törvényes, 76 törvénytelen; nemre nézve 155 fiu, 129 leány. — Halva született 11 gyermek, köztük 5 törvényes, 6 törvénytelen. — A halottak közt volt 142 férfi, 106 nő, egy éven aluli gyermek 61.

Halál két krajczár miatt. A Maros jege a legutóbbi enyhe időjárás következtében megolvadt, de ennek daczára sokan keltek át át a jégen Lippáról Radnára, hogy ekként megkíméljék a 2 kr hidvámot. „Tegnap d. u. — írja az „Alföld“ legközelebbi számában, — mintegy két órakor egy iparosnak kinéző egyéniség 2 krajczár hidvámot megtakarítandó a jégen akart Lippáról Radnára átmenni, — s midőn már majdnem a tulparton volt, — alatta a jég leszakadt, — s a szerencsétlen menthetetlenül a jég alá merült, — és örökre eltűnt. — Kilete még eddig megállapítva nincsen, — mert keresésére lépések nem is tétettek, — habár a végzeteljes helytől mintegy kétszáz ölnyre a Maros vize egészen nyitva áll — és be sem volt fagyva.

— **Ismét váltóhamisítás.** A társadalmunk legnevesebb testrészeit pusztító rákfene, a korrupció mindenik megrendítő jelenségeiben nyilatkozik. Magasrangú államhivatalnokokról, bírákról, előkelő emberekről, kik előtt tegnap még tisztelettel emeltük meg füvegünket, ma egész meglepetve azt halljuk, hogy váltóhamisítás miatt a törvény keze üldözi őket. Hogy a magnus ordonak még mindig ne legyen vége a váltóhamisítók beestelen sorába ma egy kitűnő férfit, Reviczky Sándort kell belépni látnunk. A „Hunnia” hozza e leverő hírt: „Reviczky Sándor, kiről már lemondása alkalmával megjegyeztük, hogy benne a miniszterelnökség egyik legjelesebb tagját veszít, mint értesülünk, hetek óta nyomoztatik, de eddig siker nélkül, a hatóság által. A vád alapja, mint újabb időben annyi más előkelő államhivatalnoknál — itt is váltó hamisítás. Bárány Gerliczy Bódog és tanúja: gróf Kornis Emil kihallgatattván a büntető törvényszéktől — Gerliczy, nevét néhány váltón megegyezőleg hamisítottak vallották s miután a szakértők vizsgálata megerősíté e vallomást, most Reviczky kihallgatásától függ a további részletek felderítése. Érdekes mellékkörülmény ez esetben, hogy Gerliczy, mikor a váltót prezentálták, futólagos pillantást vetve arra messziről, elismerte az aláírást magáénak azzal, hogy a bemutatót a lejárati napján leendő jelentésre utasította, s ha most a hatóságnak Reviczkyt kézrekeríteni nem sikerül, Gerliczy alkalmasságát kénytelen lesz a konstatált névhamisítás dacára a tartózást kifizetni.”

— **Rövid hírek.** Lendvayné asszony, mint a „P. Napló” írja, megmarad a nemzeti színházban. A közte és az igazgatóság közt fönforgott akadályok kiegyenlítették s oly szerep kör biztosított számára, mely őt távozásra készítő művészi becsyágot kielégíti. — Kőszeghy a „Hunyady László” kétszázadik előadása alkalmával szintén kétszázadikszor lépett föl Erkel ezen operájában. Ezen érdekes körülményre egy színházlátogató figyelmzetté a hírlapírókat, mely megelégedezett az Erkel jubileum alatt e derék művészek kijuttatni megérdemelt részét az elismerésből. — A budai gymnasium két hatodik osztálybeli tanulója, mult vasárnap eltávoztak szülei házából és egy hátrahagyott levélben kijelentették, hogy más pályára szándékoznak lépni. Mint-hogy a 17 éves ifjancok mindig rajongással beszéltek a drámai művészetéről, azt sejtik, hogy valamely vándor színész társasághoz csatlakoztak. A legjobb mód arra, hogy csakhamar kiábránduljanak. — A kaposvári, már általunk is említett botrányos esetre vonatkozólag írják a „P. Napló”-nak, hogy nem a cigányzenével mulató fiatal emberek, hanem a vendéglőbe lépő tiszt kezdte a botrányt, ki a „Jaj be h...” — című népdalt húzó cigányokat és a mulatókat fenyegette. — Szapáry G. gróf, fűmői kormányzó az utóbbi időben, többféle magánadakozáson kívül 200 forintot ajándékozott Fiumeváros szegényei, és egy hordó magyar bort az ottani kórház számára; neje pedig 12 rendbeli köntöst juttatott Fiume város tanácsának kezeihez, szegényebb sorsú gyermekek közötti kiosztás végett. — A Gregersen-féle gyárban tegnapelőtt támadt tűzvész iszonyu pusztítást idézett volna elő, ha a tűzörtség idejében meg nem érkezik, s a tűztől már fenyegetett épület fakészletét (15000,000 forint) meg nem menti; a szárító kamarában felhalmozott faneműek azonban porrá égtek, ezek értékét 200,000 frtra teszik. — Soroksáron Müller Lipót hullájának eltemetése a helyi hatóság akkor tiltotta be, midőn a koporsót már a sírba tették, okuladván hogy gyanu fog fen, miszerint Müller erőszakos halállal mul ki. A koporsót nem hantolták be, s így nyugszik, a sírgödörbe, s az érdeklettek már nyolce naponta hasztalanul várják a boncolást, mely azonban mindeddig sem történt meg, s e botrányos eset izgalomban tartja soroksári lakosságot. — Kalenda György házibirtokos a mai esküdtészi tárgyalás alkalmával 10 szavazattal 2 ellenében felmentetett. — A csömörúton a 35. számú épületfa-kereskedés előtt tegnap, mintegy 22 éves fiatal ember agyonlőtte magát. Névjegy találatot nála: Charles Treméau, könyvvívő Strassbourgból felirattal, egy aranylánc óra nélkül s néhány porosz ezüst pénz. Boncolás végett kórházba szállított. — A főváros a Nesztora Perger Ignác mult éjjel meghalt. Az elhunyt 1789-ben született s így egész világtörténetet élt át, míg végre a párkák az ő életének fonalát is elvágják. Béke poraira!

Nemzeti színház. Péntek, február 27. „A király házasodik.” Vigjáték 3 felvonásban.

A Kisfaludy-társaság havi ülése.

— Február 25-én. —

A mai igen látogatott ülésen először Dux Adolf tartott értekezést: „a nevetés komikai oldaláról és a nevetés élettanáról”. Értekező a nevetést aethetikai, majd psychologiai szempontból fogva föl, Heckelnek a nevetésről szóló munkáját is sokszor cizálja. A nevetés az ellentételek összefüvetele által áll elő, s a kellemes és kellemetlen érzete összefolyásának következménye. Ezután elősorolja a kellemes és kellemetlen érzetek kuforrásait, majd Falstaffot idézi Shakespearétól az alanyi, ugy máint a tárgyalagos komikum példája gyanánt. Ezután összehasonlítja a nevetés tünetényeit a fény tünetényeivel. Itt is két erő, a kellemes és kellemetlen-ség működnek egymással egy erővel közre, mindazonáltal a kellemes érzet annyira fölszínre jut, hogy a kellemetlenséget ugyszólván egészen számításán kívül lehet hagyni. Ennek folytán értekező a nevetésben nem lát egyebet, „mint egy rythmikailag váltakozó kellemes érzet gerjedését.” Értekező azután a nevetés egyes élettani tünetényeit fejtegeti. A nevetés önkénytelenül történik, s ha el is lehet nyomni magát a nevetési inger következményeit, de a nevetési inger elnyomása az ember erején kívül van.

Ezután Beüthy Zsolt egy „Jött-ment” című elbeszélést olvasta föl Vadnay Károly.

E beszély tárgya Bencze egy árvaifju, kit apja

halála után nagybátyja, Jakab atya a kolostorba vett a franciskánusok közé, ott söpörgetésre s közbe-közbe ministrálásra használt. A fiu, ki szeretettel még nem ismert, Vischer német kardesináló Zsófiika nevű leányával ismerkedett meg. A két gyermek sokat érintkezett egymással. Zsófiikáért, egy vélt szeretőjével verekedvén, azt leterítette Bencze, amiért a tanács tömlőcsebe vette. Ismét kiszabadulván, négy évig bujdosott, mert nem találta ismét kedvesét. Ez azalatt imádkozott a távollévőért. Végre megért Bencze s visszajött Budára, dicsőséggel, karddal övezve, minekutána Milanóban katonáskodott. Budán íródáknak fogadták, s mint ilyen ismét összejött Zsófiával. Nemsokára ezután Vischerék háza meggyladván, Bencze saját élete kockázatásával mentette meg a leányt. Mindazáltal megtagadta tőle a nyers, hálátlan magyargyűlölő atya a „jött-ment”-től kezét. Bencze legalább esküre bírta a leányt, ki neki örök hűséget vallott. E becses biztosítékkal indult Bencze ismét utnak, s hol hadakozva, s dolgozva eljutott egész Konstantinápolyig.

Igy multak el évek, s Zsófia még mindig várt rokájja mellett vélegényére. Atyja végre is megharagudott a leányra és kényszerítette, hogy Eötvös János törvénytudóshoz menjen nőül, főleg azért, mert ez a német s magyar polgárság közt kiütött villongásokat csak akkor igérkezett nagy tudományával s tekintélyével lecsillapítani, ha Zsófia kezét megkapja. Alig voltak két heti házasságban, midőn Albert és a királyasszony ünnepélyes bevonulásukat tartva, a szerb fejedelem küldöttei közt a nagy hirre szert tett Bencze is volt, ki meneközben egy erkélyen megpillantá kedvesét s ez őt szintén. Ugyanez este Zsófia férje fölkereste Benczét, s kockajátéokra szólította, Bencze verekedés közben keresztülszarta. Az eset rendkívüli igazgatottságot szült, különösen a magyarok közt, kik fözudulva, hangosan kiáltották a gyilkos nevét, s összevagdalták.

Az érdekesen irt beszély végfejlődése az, hogy Bencze visszajött csak álomnak tartja, s boldognak képeli magát azon tudatban, hogy az igazi Bencze valahol a fekete tenger partján nyugosza örök álmait.

Greguss Ágost ezután Névy Lászlónak néhány új meséjét olvasta föl.

Ezután a folyó ügyek adtak elő. Harkányi Fülöp 1000 forintot hagyományozott a társaságnak.

Gyulai Pál indítványára az évkönyv tartalma ezentul bírálattal után fog összeállítani.

Ezután zárt ülés tartatott, melyen a vendégfölvadások és az új választások ügye tárgyalatott.

Táviratok.

Bécs, február 26. A mai lapok jelentik, hogy a hitelintézet mérlege majdnem be van fejezve, és a „N. fr. Pr.” szerint 3—4 frt fölöslettel van kiltásban.

Bécs, február 26. A „Vaterland” közzétett egy fölhívást a konzervatív párthoz, a sebesült karlisták segélyezésére és ápolására céljából gyűjtések eszközlése iránt.

Páris, február 26. Párisban az 1875-dik évre közkiállítást terveznek.

Moszkva, február 26. A „Moskauer Ztg.” a magyar király utazásának fontosságát fejtegetvén kijelenti, miszerint Oroszország érdeke ellenzi a terület nagyobbitását, s kimutatja mily alaptalanok a nagy panszláv állam létesítésére célzó álmok és törekvések.

Orsova, február 25. A magyar király itt reggelizett, Minsken ebédel, s holnap reggel 7 órakor Varsóba érkezik.

Konstantinápoly, február 25. Az örmény kérdés a lelkiismereti szabadság alapján lett eldöntve, és a katholicus község a patriarkától függetlennek ismertetett el. A katholicus község képviselője ma iktattatott be a portánál.

Lissabon, február 25. Az ashanik hirtelen megtámadták az angolokat, kik halottak és sebesültekben 150 embert vesztek. Attól tartanak, hogy a csapatokat az ashanik elvágják.

— Éjjel érkeztek. —

Varsó, február 26. Ferencz József ő fölségét Muisken, hol ebédelt, fényes ünnepélyességgel fogadták. Ide 11 órakor ért, hol szintén lelkesült néptömeg fogadta a pályaudvaron. Ebéd után egy órakor tovább indult Bécs felé.

Bécs, február 26. A hitel-intézet a számla-kamatlábat 7 százalékra szállítja le.

Bécs, február 26. Az alsó-ausztriai nagybirtokosok pótválasztásánál Pironet báró képviselővé választott.

Bécs, február 26. A budget-bizottság elhatározta fölhívni a kormányt, szüntesse meg a kis lutrit az egyenes adóreform keresztálytele után. — Az adóreform-bizottság elvetette az indítványt, mely szerint a kormány fölhívandó lenne a közvetett adók reformjától való nézeteit kifejtteni.

Az általános tárgyalásnál a pénzügyér fölemlíti, miszerint az adótörvények ellen elvi kifogások nem tettek, kéznek nyilatkozik egyes módosításokra. A kormány azt óhajtja, hogy az új adók mint teljes egész lépjenek életbe, de ezért a ház által a javaslatok egyenkint is tárgyalhatók.

Azon óhajást fejezte ki, tárgyalatnék mindenek előtt az épület-adó, s terjedelmesen reflectált többi javaslatára. — A bizottság elhatározta, hogy a kormány előterjesztéseit a tárgyalás alapjául elfogadja, s a javaslatokat egyenkint terjeszti a ház elé. Előadók: Klier a kereseti adóra, Schaupp az épület-adóra, Brestel a jövedelmi-adóra.

London, február 26. Hivatalosan jelentik, hogy Wolseley 7-én Kumassie-t elfoglalta.

A kisbirtokosok földhitelintézetének elnöke, gróf Festetics Pál urnál ma délután 4 órakor, eléggé látogatott értekezlet tartatott, melynek tárgyát azon kérdés képezte, mely módon kellene a kölcsönösség elvén alapuló egyletté átalakulandó intézetnek működését mielőbb megkezdnie és mely irányban indítandó meg az alapítások gyűjtése. As értekezlet e kérdések megvitatása előtt tervezett alapszabályok fölött folytatott eszmecserét s azoknak alapelvét teljesen magáévá tette, egyenesen szükségesnek mondván ki olyan egyleti alapon nyugvó hitelintézet alakítását, mely a kisebb földbirtokos osztálynak is olcsó hitelt nyújthasson. Az eszmecserében, az elnökön kívül báró Liphay Béla, Móríc Pál és gr. Lónyay Menyhért vettek részt, s az utóbbinak indítványára határozatba ment, hogy az alapszabályok némely részének tüzetesebb formulázására, illetőleg átdolgozására egy szűkebb körű bizottság küldessék ki, mely javaslatát mielőbb az újabb összehívandó értekezlet elé terjesztendi. E bizottságban az intézet elnöke és vezértikára is részt veend, tagokul pedig megválasztattak gr. Lónyay Menyhért, b. Liphay Béla, Móríc Pál, Huszár Imre és P. Szathmáry Károly. A bizottság vasárnap, márczius elsején fog összeülni.

A hunyadmegyei első takarékpénztár mult évi üzletjelentése küldetett be hozzánk. Az összes pénztári forgalom 208,884 frt 69 kr, miöböl osztalékul (a tartalék, tantiemek, s némi jótékony adomány levonása után 1760 frt, vagyis részvényenként 4 frt 40 kr esik, mi évi 7,25 percentszázalék felel meg.

Az országos magyar gazdasági egyesület szarvasmarha tenyésztési szakosztálya Máday Izidor előterjesztését tárgyalta. A szarvasmarha rosz tartásánál találja Korimics, Benkő és Lónyay Gábor a főbajnak; Tormay Béla vándor tanítókat ajánl ez irányu oktatásra. Jutalmak és buzdítások szükségesnek ismertetnek el. Végül a magyar fajta szarvasmarhák erős és bő tejelő voltak föltt folyt vita, melyben a föntebbieken kívül Kenesey Kálmán és Szendrey Ignác vett részt. Átalában a hangulat az volt, hogy e két előny egyesíthető a magyar fajnál is. A jelentés hátralevő része a legközelebbi közgyűlésen fog tárgyalatni.

A földöntözés tárgyában a „Közp. közlekedési Közlöny” értesítése szerint a közlekedési miniszter Meiszner Ernő mérnököt, ki ezen tanulmányok céljából külföldön is utazott, utasítja, hogy megismervén a hazai gazdasági tanintézeteket, a földöntözésnek rendes tantárgyul való előadása iránt tegyen javaslatot. A kísérletek, a mennyiben a pénzügyminiszter e célra elegendő területet átengedni hajlandó leendő, valószínűleg még a folyó év folytán fognak Bauer vagy Hovenbeck kulturmérnökök által megkezdetni.

Meglepő újság. A sugárut építési vállalat egy ház-terket és pedig az „Ung. Ll.” értesítése szerint kielégítő áron adott el.

A francia bank hir szerint le fogja legközelebb szállítani a kamatlat. Jelenleg öt százalék az csak.

A magyar sorsjegy-kölcsön nyereségeiből 26,665 frtot nyert a vágvölgyi vasutársulat. Ugyancsak szükség volt is reá.

A vasuti és hajózási főfölygelőség megállapította már mind a vasuti, mint a hajózási vezényszavat, s egy folyó hó 17-én kelt körendeletben fölhívja mind a két nemű érdekelt vállalatokat, azoknak mihamarabb használatba vételére. A szavak egyáltalán jók. Együttal ugyancsak ezen rendelet kapcsán tudatja a nevezett főfölygelőség, hogy a forgalmi, vonatmozgósítási és üzlet-táviradai szolgáltatásban és utasításokban előforduló műszavak is munkában vannak, s nem sokára kikerülnek a tárgyalás alól.

A konzuli jelentések új füzete küldetett be hozzánk, Lissabon, Liverpool, St. Louis és Matanzasból tartalmaz 1872-ki jelentéseket.

Az országos gazdasági egyesület szarvasmarha-tenyésztési szakosztálya egy bizottságot küldött ki, mely az országban találató jeles szarvasmarha anyagot 17 helyen írja össze. E bizottság tagjai Szendrey, Zlamál és Jormay.

Ugy értesülünk, hogy a budapesti gabnakereskedők e napokban értekezletet szándékoznak tartani, melynek célja volna a kartell-szerződés ügyében teendő közös lépéseket (esetleg a kormánynak benyújtandó új memorandum tárgyában) megállapítani.

A deii vasut ellen keresetet indít a „N. fr. Presse” szerint a magyar kormány, mert marha-szállítmányainak éjjel fölrakodása által a marhavész terjesztése elleni rendszabályokat kijátszotta. Vajjon kereset-indításnak van-e ilyenkor helye?

Az osztrák-magyar birodalom gabnabehozatala az „Ausustria” kimutatása szerint 1866 és 1867-ben 2,0, 1868-ban 2,4, 1869-ben 2,2, 1870-ben 3,1, 1871-ben 3,8, 1872-ben 9,3, 1873-ben végül 11,3 mil. vámmászsa volt. Ez is mutatja a magyas aratás hatását az összes birodalomra.

Piaczi árak Budapesten. Rozskenyér fontja 11; sertésus 38, marhahus 30—32 kr; csibe párja 1.10 kr. lenolaj fontja 44, disznózsír 44, vaj 65 kr. burgonya mérője 4 frt, dió fontja 18 kr. tojás darabja 4 kr., tej itezéje 10 kr, bikkfa öle 16 frt 50, faszén mázsája 2 frt 50, szalma zsuppja 90 kr. A vasutakon gabonanemű érkezett 65.178 elszállított 11,322 vámmászsa.

A budapesti gabna- és értéktözsderől, február 26. Gabnában jelentéktelen az üzlet; a tözsde kissé kedvezőbb volt hangolva, a forgalom élénkült. Eladattak: magyar vasuti kölcsön 97.50, dijsorsjegyek 80, m. hitel 153.50, anglo 55.25—55, munic 32.75—32.50, földhitel. 60, takarók és hitel 63, egy. magy. gözh. 14—14, pesti közuti 354, egyleti 42, Drasche-féle 185, Gschwindt-féle 235 frtjával fizetve. Valuták változatlanok. 20 frankos arany 8.92, cs. arany 5.28, tallér 1.66.

Felelős szerkesztő: Huszár Imre.

